

Jan Czajkowski om krigen i Ukraina och Gaza

Marxistarkivet har alltsedan Ryssland inledde sin fullskaliga invasion av Ukraina för 2 år sedan bevakat och kommenterat kriget ur olika vinklingar och även publicerat ett stort antal debattinlägg. Denna artikelsamling tillhör den sista kategorin.

Artikelförfattaren Jan Czajkowski har länge kritiserat den utomparlamentariska vänsterns inställning till kriget i Ukraina. Det gäller i synnerhet veckotidningen *Internationalen*.¹

De fem artiklar som återges nedan är allesammans från slutet av förra året.

I de tre första är det *Internationalen* som hamnat i skottgluggen. JC menar bl a att tidningen intagit en klarare ståndpunkt till kriget mellan Hamas och Israel än till kriget i Ukraina.

Av de två återstående artiklarna är den första ett svar på en insändare i *Dagens Nyheter* och den sista polemiserar mot en artikel av Kajsa Ekis Ekman i *Dala-Demokraten*.

Innehåll

Internationalen, Palestina och Ukraina.....	1
Internationalen upptäcker folkmordskonventionen.....	3
Nationalism och pacifism – från Vietnam till Ukraina	3
Svar på insändare: ”Ett neutralt Ukraina var Putin inte intresserad av”	6
Ekis, Palestina och Ukraina.....	7

Internationalen, Palestina och Ukraina

Ukraina-Solidaritet 16 oktober 2023

Förra veckans nummer av *Internationalen* (41/2023) handlar naturligtvis till stor del om den grymma konflikten mellan Hamas och Israel, med katastrofala följder både för den palestinska och israeliska civilbefolkningen.

Jag tänker inte kommentera den situationen närmare här, men däremot tycker jag att finns anledning att göra vissa jämförelser mellan Internationalens ställningstaganden i Palestinafrågan och vad man sagt om kriget mot Ukraina.

Ledaren i tidningen gör själv en sådan parallell:

I den grundläggande och historiska konflikten står vi socialister på det palestinska folkets sida. Det förtryckta våld – hur gräsligt det än kan utvecklas – kan inte jämföras med förtryckarnas. Liksom det ukrainska folket har rätt att försvara sig mot Rysslands ockupation har även det palestinska folket denna rätt.

Det är bra att *Internationalen* tar ställning för Ukrainas rätt att försvara sig. Men om man jämför Socialistisk Politik och Internationalens linje i Palestinafrågan med hur de tagit ställning till kriget mot Ukraina så finns några uppenbara skillnader. (Att den ukrainska regeringen uttalat sitt oreserverade stöd för Israel är att beklaga, men inte relevant för den här diskussionen.)

När det gäller Rysslands krig mot Ukraina har *Internationalen* vid upprepade tillfällen krävt omedelbart och villkorslöst eldupphör och förespråkade att konflikten måste lösas genom

¹ Att JC särskilt kritiserat *Internationalen* hänger samman med att han tidigare regelbundet var skribent i den tidningen – se [Debatt om Ukraina-kriget i Internationalen](#) – men att han tidigt blev kritisk mot den förda linjen.

förhandlingar. Man har motsatt sig att Sverige och västmakterna skickar vapen till Ukraina. Och underförstått har man förespråkat att Ukraina borde försöka köpa sig fred genom att avträda de landområden som Ryssland olagligen har annekterat.

Det skulle innebära ett klartecken för nya annekteringar av andra grannländers territorium som Putin sannolikt har i kikaren. Det skulle betyda att den ryska folkmordspolitiken obehindrat kunde fortsätta i östra Ukraina och en permanentad flyktingkatastrof. Fängslandet och morderna av dem som framhärdar i att betrakta sig som ukrainare skulle fortsätta, ukrainskt språk och kultur bannlysas, kidnappningarna av ukrainska barn fortsätta. Och Putin skulle kunna samla krafter för att komma igen om några år för att sluka resten av Ukraina.

Så varför kräver inte Internationalen eldupphör och förhandlingar i konflikten mellan Israel och Palestina? Kanske därför att vi efter decennier av förhandlingar och avtal i praktiken erfar att palestinierna står längre från sin frihet än någonsin.

Men för Ukrainas del verkar tidningen anse att det är realistiskt med en förhandlingslösning. Trots att Putin och hans språkrör gång på gång klargjort att Ukraina saknar existensberättigande som självständig nation. Något som Internationalens redaktion aldrig har vågat berätta om i klartext eftersom det skulle göra deras förnekande av verkligheten så uppenbar.

Att det finns likheter mellan den terror som Putins Ryssland bedriver och den som Israel står för borde vara uppenbart. Men till skillnad från Hamas mordiska attacker på israeliska civila har Ukraina aldrig vänt sina vapen mot den ryska civilbefolkningen, trots att Ryssland samtidigt medvetet främst riktat sina attacker mot just civila ukrainska mål.

Arash Gelichkan, en av de skribenter som i Internationalen kommenterar konflikten mellan Israel och Palestina, förklarar i senaste Internationalen att han inte vill hylla Hamas terrorattack, men att den förhoppningsvis kan visa sig bli ”nyckeln till frihet för nästa generation”.

Och han fortsätter:

En faktiskt ännu starkare princip, en inget kan få mig att avvika ifrån och en där historien ger mig rätt, är att det ingenting finns som är värre än att leva under brutalt förtryck, förnedring och tortyr – helt ärligt dör jag hellre i kamp mot en sådan nivå av förtryck. Ja, jag ser faktiskt helst att människor tar till våld mot ett sådant förtryck, om alternativet är att leva med huvudet inte bara böjt, utan hela din själ knäckt.

Men jag undrar nu: varför gäller inte den principen för Ukrainas kamp mot den ryska angriparen? Varför är SP och Internationalen pacifister i Ukraina, men inte i Palestina? Tror de på allvar att Hamas terror mot civilbefolkningen i Israel kommer att leda till bättre villkor för den palestinska befolkningen?

Det är ironiskt, men kanske inte oväntat, att Gelichkan varit den av Internationalens skribenter som tydligast motsatt sig allt vapenstöd till Ukraina. Så här skrev han omedelbart efter den fullskaliga invasionens inledning i Internationalen 9/2022:

Betyder vårt försvar av nationellt självbestämmande att vi bör stödja västregeringars vapenstöd till Ukrainas armé och Natos militära förstärkningar i Polen? Nej! Vi bör aldrig stödja att arbetare tvingas vända vapnen mot varandra till försvar av inhemska eliters och imperialistiska stormakters intressen.

Vad han egentligen verkar mena är att det är acceptabelt att Ukrainas folk lever med huvudet böjt, men inte att det palestinska folket gör det. Han har ingen förståelse för att ukrainska arbetare försvarar sin egen och sina familjers existens med vapen i hand mot rysk terrorkrigföring, men han kan acceptera att Hamas mördar israeliska barn.

Varför dessa dubbla måttstockar?

Internationalen upptäcker folkmordskonventionen

Ukraina-Solidaritet 27 oktober 2023

Internationalens ledare i nr 43/2023 framhåller Israels terror mot Gaza och Västbanken som ett folkmord:

”Men att folkmord mot Gazas palestinska befolkning pågår inför våra ögon kan bara de folkhatsblinda förneka. (...) Så skapas den blindhet inför folkmord som alltid är så svår att förstå för eftervärlden. Det är därför vår plikt att inte blunda och att inte tåga still.” Man citerar stycken ur FN:s folkmordskonvention från 1948, och tidningen nämner som exempel folkmord riktade mot ”armenier, judar och kineser”.

Jag tänker inte ge mig in på diskussionen om Israels terrorattacker på palestinier är att betrakta som folkmord eller ej. Men det förtjänar att påpekas att begreppet ”folkmord” i internationella juridiska sammanhang inte handlar om urskillningslös terror mot civilbefolkning eller hur många som dödas, utan om den medvetna intentionen att förstöra folkslaget eller nationen. Detta är oftast inte så lätt att bevisa. Bland annat existerar därför också begreppet ”brott mot mänskligheten”. Enligt Åklagarmyndigheten: ”För brott mot mänskligheten döms gärningar som t.ex. mord, våldtäkt, tortyr och tvångsarbete om de utgör eller ingår som ett led i ett omfattande eller systematiskt angrepp riktat mot en grupp civila.”

Som vanligt i dessa sammanhang glömmar Internationalen Ukraina. Här finns tydliga uttalanden från Putin och hans språkrör att den ukrainska nationen inte har något existensberättigande annat än som en del av Ryska Federationen.

Och i Folkmordskonventionens artikel 2 nämns som ett av kriterierna på folkmord: ”att med våld överföra barn från gruppen till annan grupp”.

Det var just denna punkt som fick Internationella brottmålsdomstolen (ICC) i Haag att i mars utfärda en internationell efterlysning av Rysslands president Vladimir Putin för delaktighet i kidnappningarna av ukrainska barn under kriget, vilket klassas som ett krigsbrott.

Även om ICC än så länge inte klassificerat Rysslands brott mot Ukraina som folkmord så borde det inte finnas några tvivel om att det är just detta vi ser hända.

Men i Internationalen har man över huvud taget aldrig nämnt folkmordsbegreppet i samband med kriget mot Ukraina. Jag kan inte påminna mig att man över huvud taget berört ICC:s efterlysning av Putin. Och enda gången kidnappningarna av tusentals ukrainska barn har nämnts var när Håkan Blomqvist i en artikel i somras jämförde bortförandet av de ukrainska barnen med de finska krigsbarnen som skickades till Sverige under Andra världskriget.

Varför denna blindhet inför folkmord i Ukraina? Varför denna medvetna tystnad om de ryska krigsbrotten?

Nationalism och pacifism – från Vietnam till Ukraina

Ukraina-Solidaritet 15 november 2023

Hur ska man som socialist ställa sig till nationalismen som fenomen?

I en ledarkrönika *DN* 26/10 skrev Timbro-förläggaren Andreas Johansson Heinö:

All nationalism leder inte till barbari. Det är både en moralisk och sociologisk skillnad på de nationella stämningar som piskas upp av förtryckaren respektive de förtryckta. Rysk och ukrainsk nationalism formas i relation till varandra, än mer under kriget än tidigare, men kan inte på något annat sätt likställas. Den ukrainska bär fröet till en demokratisk och fredlig framtid, den ryska raserar grunden för ett sådant samhälle.

Även om Johansson Heinö menar att detta inte är hela sanningen, så slog det mig ändå när jag läste detta att tanken att det är en avgrundsskillnad mellan nationalismen från en förtryckande nation och en förtryckt nation, mellan angripare och angripen, inte bara är en självklarhet för socialister utan även för många liberaler.

Eller borde åtminstone vara så. Men många inom ”vänstern” verkar ha glömt gamla lärdomar, eller också har de kanske aldrig över huvud taget brytt sig om att förstå dem. Jag tänker exempelvis på vad Socialistisk Politik styrelse uttalade omedelbart vid den fullskaliga invasionen av Ukraina den 24 februari 2022: ”Såväl Putinregimen som NATO och USA har ansvar i det som sker, båda sidor har hetsat till ett krig som återigen visar på nationalismens blodiga återvändsgränd.” (Internationalen 9/2022).

Att SP och dess tidning Internationalen efter sin senaste årskonferens kanske är på väg att modifiera en del av sina tidigare ståndpunkter till Rysslands krig, det har än så länge inte haft några uppenbara konsekvenser. Man har redan tidigare hävdat att man i princip stöder Ukrainas självbestämmanderätt och rätten att ta emot vapen från den som är villig att ge den. Men denna ”rätt” har visat sig vara hårklyverier. För samtidigt har man i praktiken motsatt sig att västvärlden skickar vapen till Ukraina, och i stället förespråkat att Ukraina tvingas in i villkorlösa fredsförhandlingar som i praktiken innebär att acceptera Putins annekteringar.

I sin nya pacifistiska nit verkar det som om SP helt glömt bort 1900-talets koloniala frigörelseprocess. Anser man fortfarande att det var rätt att ta ställning för ett enat Vietnam under kriget mot USA för ett femtiotal år sedan? Trots att kampen i Sydvietnam leddes av FNL, som på svenska utläses ”Nationella Befrielsefronten”.

Kanske skulle man idag ha svårare att ta ställning för en sådan ”nationalismens blodiga återvändsgränd”? Och kanske skulle man liksom när det gäller dagens Ukraina ha krävt omedelbart eldupphör? Eller anser man kanske att det den vietnamesiska nationalismen var acceptabel bara därför att den kom att vända sig mot USA? Eller därför att bakom FNL stod Vietnams stalinistiska kommunistparti?

Det vet vi inte. För om några av medlemmarna i SP över huvud taget ställer sig den här typen av frågor så gör de detta bara som individer.

Från att under 50 år ha varit en partibyggnad organisation så bestämde sig SP för några år sedan att byta namn från Socialistiska Partiet till Socialistisk Politik, samtidigt som man uppmanade medlemmarna att gå in i Vänsterpartiet och verka för vänsterpolitik inom dess ramar. SP finns kvar som strömning, ibland kallad för ”tankesmedja”, även utanför Vänsterpartiet, och man har än så länge behållit sin tidning Internationalen.

Men vilka idéer man i själva verket står för är väl egentligen upp till var och en. Helt uppenbart är att det vore meningslöst att förutsätta att SP:s trotskistiska bakgrund har någon som helst betydelse, annat än som något som organisationens veteraner en gång för länge sedan intresserade sig för. Att exempelvis hänvisa till vad Trotskij ansåg om de förtryckta nationalism betraktas väl snarast som både dogmatiskt och löjeväckande.

Men tyvärr är det nog så att man kastade ut barnet med barnvattnet och valde att ignorera gamla socialistiska lärdomar, och därmed tappade både sin politiska och moraliska kompass.

Eftersom SP inte längre är en partibyggnad organisation så blir det väl naturligt så att medlemmarna tycker olika om det mesta, och då är det bara SP:s styrelses uttalanden och Internationalens artiklar som antyder något slags gemensam inriktning.

Sanningen att säga verkar pretentionerna på att vara en ”tankesmedja” något överdrivna, åtminstone när det gäller känsliga internationella frågor som kriget mot Ukraina. Jag som skrivit det här inlägget är sedan länge portad från Internationalens spalter, och även från

Facebook-gruppen Vänner av Socialistisk Politik där det tidigare gick att diskutera SP:s politik. En tankesmedja utan kritiska röster? Kanske ingen ny idé, men det säger väl en något om hur man ser på hur tankeverksamhet utvecklas på vissa håll.

Och med tanke på hur SP:s och Internationalens ukrainapolitik har sett ut sedan februari 2022, får man då anta att de vill framstå som lite mer pacifistiska, och lite mer ryssvänliga och antiukrainska än Vänsterpartiets ledning.

Så vi kommer nog inte att få se några bokslut eller kritiska utvärderingar från SP:s sida, vare sig av de två senaste årens ukrainapolitik eller av inställningen till Vietnamkriget. Men jag vill ändå peka på några intressanta paralleller.

Under Vietnamkrigets dagar i början på 70-talet var tongångarna från SP:s föregångare RMF väldigt annorlunda. Man gick kraftfullt emot dem inom fredsrörelsen som ställde parollen *Fred i Vietnam* eftersom den inte gjorde skillnad på angripare och angripen, på förtryckare och förtryckta.

Vanliga paroller som man i stället lyfte fram var:

Vapenhjälp till FNL! Här var det ingen tvekan om att FNL och Nordvietnam behövde vapenleveranser för att kunna stå emot USA, då som nu världens mäktigaste militärmakt. Men ukrainarna behöver tydligen inte så mycket vapen mot Ryssland enligt dagens SP.

Inga stormaktskompromisser! Idag är det väl underförstått just detta som SP hoppas ska bli lösningen till kriget i Ukraina. Genom att västmakterna sätter press på Ukraina att inleda förhandlingar med Ryssland, och genom att USA och NATO driver på för en lösning över huvudet på ukrainarna, vilket skulle innebära att de områden som Ryssland annekterat förblir under deras kontroll. Samtidigt struntar man i att det är just detta som på allvar skulle riskera att skapa ett masstöd i Ukraina för de extremhögergrupper vars påstådda inflytande SP alltid blåst upp. Stormaktskompromisser är ett scenario som den ukrainska vänsterrörelsen Sotsialnyi Ruch varnar för. Hanna Perechoda, en av ledarna för organisationen, skrev nyligen:

Till skillnad från Hamas är det fascistiska Azov inte vid makten (ännu) och slaktar inte hela familjer av ryska civila som har flyttat till de ockuperade ukrainska städerna. Ukraina försvarar fortfarande det demokratiska projektet och det finns fortfarande många krafter som kämpar mot ockupanten, men försvarar projektet med ett sekulärt, öppet, antiauktoritärt, socialt medvetet och rättvist Ukraina. Men det verkar som att för en del inom vänstern är detta inte tillräckligt för att få dem att stödja kampen som förs av ett folk som accepterar amerikanska vapen.

Skapa två, tre, flera Vietnam! Denna frasaradikal paroll lär vara myntad av Che Guevara och skulle givetvis inte tolkas som att RMF önskade flera folkmordskrig, utan att man hoppades att vietnamesernas kamp mot imperialismen skulle inspirera andra förtryckta folk att ta till vapnen mot imperialistiska kolonialmakter.

Det säger sig självt att paroller av den här typen inte är något som dagens SP vill bli påmint om i samband med kriget mot Ukraina. Och det är förstås naturligt att ett parti ändrar ståndpunkt i många frågor under årens lopp. Men det som är så påfallande är att SP inte gjort något som helst försök till bokslut över denna förändring.

Anser man att parollerna under Vietnamkriget var helt fel? Där är säkert meningarna delade. Åke Eriksson, som blivit Internationalens främsta språkrör för radikalpacifismen, tycker att det över huvud taget var fel av vietnameserna att satsa på väpnad kamp (nr 24-25/2022):

Tron på den väpnade kampen, som ett framgångsrecept för dem som vill få ett klasslöst samhälle, är seglivad – men någon grund i historisk erfarenhet har den inte. (...) Den som

bygger en folkets befrielsearmé återskapar just sådana relationer människor emellan som skulle 'krossas'. Sovjetunionen, Folkrepubliken Kina, Demokratiska folkrepubliken Korea, men också Vietnam, Kuba, Nicaragua, Venezuela – mycket militarism, lite socialism.

När Internationalen har argumenterat för vapenvila till varje pris i Ukraina kan man även där fundera över hur SP skulle ha tillämpat samma resonemang på Vietnamkriget. Man verkar underförstått mena att den ukrainska nationens existens, eller i alla fall östra Ukrainas, inte är värt att dö för. I Vietnam var landet delat i två delar längs sjuttonde breddgraden sedan 1954. USA ifrågasatte aldrig existensen av en vietnamesisk nation. SP kunde ju därför ha sagt till befolkningen i Sydvietnam: ”Varför ska ni dö för att Washington, Moskva och Peking ska kunna fortsätta sitt proxykrig? Om ni inte vill leva under en amerikansk marionettregim kan ni ju flytta till Nordvietnam.”

När Ryssland inledde sin fullskaliga invasion av Ukraina den 24 februari 2022 röstade Vänsterpartiets riksdagsgrupp först emot att skicka vapen till Ukraina, men redan nästa dag ändrade man sin ståndpunkt till att stödja vapenleveranser. Detta skapade en hel del frustration inom en del av den ofta radikalpacifistiska basen i Vänsterpartiet som sett det som en grundläggande princip att gå emot all svensk export av vapen. Nu såg SP en chans att vinna nya åhörare, och tydligen har man fått en del nya pacifistiska medlemmar som samtidigt är med i Vänsterpartiet.

Tyvärr verkar det som om denna krassa kalkyl från SP:s sida gjort att de målat in sig i ett hörn som de inte kan ta sig ur, där de tillsammans med några andra små vänsterorganisationer, delar av fredsrörelsen och yttersta högern fortsätter sitt vacklande kring Ukraina. Att helt byta fot nu när det gäller vapenstödet till Ukraina skulle förstås riskera att det som är kvar av organisationen imploderar.

Om SP överlever som strömning under den närmaste tiden ska det bli intressant att se hur den radikalpacifistiska profilen utvecklas framöver. Kommer man att i fortsättningen rekommendera alla som tar till vapen för sin frihet att omedelbart inleda förhandlingar? Eller är det bara de rörelser som tvingas vända sig till västmakterna för vapenstöd som inte har något berättigande?

Det är intressant att notera att medan den ukrainska vänstern tagit ställning för vapenvila i den aktuella konflikten mellan Israel och Hamas, <https://commons.com.ua/en/ukrayinskij-list-solidarnosti/>, så har pacifisterna på Internationalen hittills inte gjort detsamma.

Hur man nu ska tolka detta.

Svar på insändare: ”Ett neutralt Ukraina var Putin inte intresserad av”

DN 17/11 2023

De ryska argumenten för kriget har varierat, men säkerhetsavstånd för missiler har inte framförts. Ett neutralt Ukraina var Putin inte intresserad av, menar Jan Czajkowski, medlem i nätverket Ukraina-solidaritet.

Karin Utas Carlsson anger Rysslands behov av säkerhetszoner som orsak till kriget mot Ukraina. Hon skriver: ”Därför är det i kärnvapenåldern avgörande med avstånd och säkerhetszoner. Jämför USA som har säkerhetsavstånd som gäller hela den amerikanska kontinenten”.²

² Den insändare som åsyftas finns här: <https://www.dn.se/insandare/svar-neutrala-stater-behovs-utefter-rysslands-granser/>

Enligt logiken i hennes argumentation borde förmodligen hela Europa ingå i den ryska säkerhetszonen.

Drygt en månad efter Rysslands fullskaliga invasion den 24 februari 2022 sade sig Ukrainas regering, [vid samtal med Ryssland i Turkiet](#), vara beredd att diskutera militär neutralitet för att få slut på kriget. Men Putin var inte intresserad.

De ryska argumenten för kriget har hela tiden varierat, men frågan om säkerhetsavstånd för missiler har knappast varit på tapeten. Det räcker att ta en titt på kartan för att förstå varför.

Från Kiev till Sankt Petersburg är avståndet 1200 kilometer. Från Tallinn till Sankt Petersburg är det 350 kilometer.

Se även: Taras Bilous, [Hur en politik med inflytelsesfärer stärker reaktionen](#) och Ilja Matvejev, [Putins krig mot Ukraina handlar inte om säkerhet utan imperialistiska intressen](#). För en principiell diskussion om intressesfärer, se Benny Andersson, [Stormakternas favoritteori är inget för vänstern](#)

Ekis, Palestina och Ukraina

En replik till en artikel av Kajsa Ekis Ekman i *Dala-Demokraten*. Detta inlägg som jag skickade till tidningen i början av januari har hittills ignorerats.

Kajsa Ekis Ekman skriver i Dala-Demokratens Opinion på nyårsafton om hur ”Palestina ritar om världskartan”, <https://www.dalademokraten.se/2023-12-31/kajsa-ekis-ekman-palestina-ritar-om-varldskartan>.

Hon jämför indignerat reaktionerna i Väst, å ena sidan kring hur Israel massakrerar palestinier i Gaza, å andra sidan över hur man i vår del av världen så kraftfullt visat sitt stöd för Ukrainas försvarskamp mot den ryska invasionen.

Och visst existerar det en dubbelmoral, och en skandalös passivitet i palestinafrågan från den svenska regeringens sida.

Men det finns ju också vissa faktorer som Ekman undviker att nämna som bidragit till skillnaden i reaktionerna. Skillnader som framför allt beror på stämningarna bland vanliga människor.

Ända sedan krigets början har det funnits det mycket starkt stöd bland folk i Sverige för Ukrainas försvarskamp mot Ryssland. Att riksdagspartierna enhälligt tog ställning för Ukrainas sak, inklusive vapenstöd, är snarast en avspegling av det massiva folkliga opinionsstödet för Ukraina, som nog kan sägas sakna historiskt motstycke.

Det är uppenbart att sympatierna för Putins Ryssland, även innan den fullskaliga invasionen inleddes, alltid varit på en mycket låg nivå i Sverige. Och den traditionella rysskräcken bidrog säkert till att en överväldigande folkmajoritet i Sverige ställde sig på Ukrainas sida från första början, till och med bland Putins tidigare vänner i Sverigedemokraterna. I Sverige är det i princip bara några små vänstergrupper utanför Vänsterpartiet och delar av fredsrörelsen som uttalat gått emot vapenleveranserna till Ukraina, och därmed i praktisk handling valt att acceptera en seger för den ryska imperialismen som det mindre onda.

Ukraina är dessutom en del av Europa, med en befolkning som kulturellt sett står ganska nära svenskarna. Det brukar som bekant ofta vara så att det folkliga engagemanget är störst när krig och katastrofer drabbar det egna närområdet. Många i Sverige ser – och det med rätta – solidariteten med Ukrainas frihetskamp som något som ytterst även handlar om ett försvar av den svenska demokratin och överlevnaden.

I konflikten mellan Israel och Palestina är osäkerheten betydligt större. Endast 18 procent av svenskarna säger sig i en aktuell opinionsundersökning (Novus 8-11 december) stå på Palestinas sida, medan stödet för Israel ligger på 29 procent. Men även bland dem som inte tar tydlig ställning för någondera parten kan vi utgå från att en mycket stor del av befolkningen i Sverige upprörs av de skoningslösa bombningarna mot civilbefolkningen i Gaza.

Samtidigt är det väl ingen tvekan om att Hamas besinningslösa terrorattack mot civilbefolkningen den 7 oktober har försvagat stödet för Palestinas sak i Sverige. Det är betecknande att denna inledning till striderna över huvud taget inte nämns av Ekman.

Det är sorgligt att ta del av hur Ekman relativiserar antalet döda civila i Ukraina och Gaza, genom att peka på siffror som säger att tio gånger så många barn dödats i Gaza jämfört med under kriget i Ukraina. Även om hon talar om ”fruktansvärda siffror” över döda barn i Ukraina, så verkar uppgiften ägnad att ge läsaren intrycket av att kriget mot Ukraina i jämförelse med Gaza egentligen inte är så allvarligt.

Men då nämner Ekman förstås inte de tusentals barn som kidnappats till Ryssland för att deras ukrainska identitet ska utplånas, så att de om några år ska kunna bli kanonmat åt den ryska armén – ett folkrättsbrott som var avgörande för att Internationella brottmålsdomstolen i Haag skulle utfärda en arresteringsorder för Putin. Eller de miljoner ukrainska flyktingar som tvingats lämna sina hem, för att fly till väst eller mindre utsatta områden inom landet. Eller de systematiska ryska attackerna mot bostäder, energiförsörjning, dammanläggningar, skolor och sjukhus över hela det väldiga landet.

Eller det faktum att Putin och hans språkrör upprepade gånger slagit fast att Ukraina helt saknar existensberättigande som självständig nation. Och att de ”nazister”, ”narkomaner” och ”satanister” som framhårdar i att förbli ukrainare ska likvideras.

Men det är tydligt att för Ekman är detta inte skäl nog till att stödja en bojkott av Ryssland. ”Idag är Europa en geopolitisk pendang till USA. Säger USA att vi ska bojkotta Ryssland, så gör vi det, trots att våra befolkningar får betala priset för högre el och ränta.”

Det är beklämmande att Ekman inte drar sig för att vädja till plånboken hos dem som drabbas av dyrtiden som argument mot bojkotten av Ryssland. Synd att hon glömde ta upp priserna på bensin och diesel...

Det är också fantastiskt att det tydligen är just den nuvarande regeringen i USA som enligt Ekman gjort Europa till en ”geopolitisk pendang till USA”. Vad säger Ekman då i fall att Trump skulle vinna presidentvalet i november? Något som sannolikt skulle innebära totalstopp för allt stöd till Ukraina. Kanske är det i själva verket republikanerna i USA som hon hoppas på i fredens namn?

Fast Ekman menar att hoppet nu främst står till ”unga generationer. De frågar: var det verkligen omtanke om Ukrainas folk som låg bakom det förbehållslösa stödet?”. Hon ser framför sig en ny ”rörelse som nu växer över hela världen. Kriget mot Palestina kommer att rita om den geopolitiska kartan. Väst är nu moraliskt bankrutt i resten av världens ögon.”

”[Rörelsen] kommer framför allt att svepa bort stora delar av den etablerade vänstern och dess medier, eftersom de har ställt sig på Israels sida.”

Detta är väldigt intressant. Min uppfattning är att det snarare är de katastrofala ställningstagandena till kriget mot Ukraina som kommer att leda till att stora delar av den internationella putinistiska och post-stalinistiska ”vänstern” på sikt kommer att ”svepas bort”.

Men Ekman säger alltså att det är ”den etablerade vänstern” och deras tidningar som ställt sig på Israels sida som kommer att gå under. Man frågar sig vem hon syftar på konkret? Är det

kanske på dem som samtidigt som de protesterat mot Israels bombningar tagit avstånd från Hamas bestialiska mord på kvinnor och barn den 7 oktober? Är det att ställa sig på Israels sida om man samtidigt som man stöder palestiniernas sak även fördömer Hamas mord på civila?

Kanske vore det lite väl magstarkt även för Ekman att bli så explicit? De enda konkreta representanter som hon nämner för denna ”rökta”, ”etablerade vänster” är ett par namngivna politiker på de amerikanska demokraternas vänsterkant och två internationella ”influencers”.

Så det var kanske ingen i Sverige eller resten av Europa som hon syftade på med uttrycket ”den etablerade vänstern”?

Man kanske i så fall ska fråga sig: har Ekman själv blivit en ”pendang till USA”, om det nu bara är där hon lyckats hitta denna svekfulla vänster?

Jan Czajkowski

Medlem i nätverket Ukraina-Solidaritet

Lästips

Avdelningen [Debatt om Ukraina](#) – med flera artikelsamlingar och artiklar, bl a:

[Debatt om Ukraina-kriget i Internationalen](#) (mars 2022)

Jan Czajkowski: [Socialistisk Politik och Ukraina – debatt](#) (maj 2022) och [Debatt om Ukraina-frågan och Socialistisk Politik](#) (december 2022), [Debatten om Ukraina fortsätter](#) (januari 2023), samt [Socialistisk Politik som Putins medlöpare](#) (juli 2023)

Martin Fahlgren: [I fablernas värld med åtföljande skeppsbrott](#) (april 2022), [Med historien som fiende – ordföranden i Sveriges Fredsråd](#) (maj 2022), [Häpnadsväckande förlustsiffror](#) (mars 2023) och [Annekteringen av Krim och upproret i östra Ukraina 2014](#) (augusti 2023)

Mer allmänt om den europeiska vänstern och Ukraina: Achain Vanaik. [Vänsterns splittring i Ukraina-frågan](#) (december 2022), Chris Maisano, [Vad säger den europeiska vänstern om Ukrainakriget?](#) Samt Murray Smith, [Rysslands krig i Ukraina och den europeiska vänstern](#) (juli 2023)